

srpsko
narodno
vijeće

српско
народно
вијеће

serb
national
council

Priopćenje povodom obilježavanja 75. godišnjice proboja jasenovačkih logoraša

Na 75. godišnjicu proboja posljednjih logoraša, Srpsko narodno vijeće, zajedno sa predstavnicima romskog i židovskog naroda i antifašista podno Kamenog cvijeta odat će poštu žrtavama koncentracijskog logora Jasenovac. Ove godine činimo to što je adekvatnije moguće s obzirom na propisane mjere zaštite, ali u skladu sa historijskom odgovornošću pred kojom ne želimo uzmicati, čak i kada smo među rijetkima koji tako djelujemo.

Naša ranija odluka da samostalno vodimo brigu o žalovanju i komemorativnom sjećanju na sve koji su u Jasenovcu život gubili polako, bolno, u uvjetima nezamislivih mučenja, otrgnuti od svojih bližnjih, na malene čija je smrt trajala duže nego njihov život, na sve one koji su u taj pakao bestijalnosti dospjeli kao komunisti i antifašisti, na one koji su učinili sve što su mogli ne bi li spasili djecu, na one koji su to zlo preživjeli i k tomu našli snage da o tome što su vidjeli svjedoče napisanom ili izgovorenom riječju i tako spriječe zaborav - ta odluka ostaje na snazi.

Smatramo da smo još uvijek daleko od društva koje se umije nositi sa svojom teškom poviješću i razumjeti zašto je važno poznavati je čak i kada se proces učenja o njoj graniči sa bolnim spoznajama o stravi i sumraku ljudskog uma, koji se u vrijeme NDH događao ne samo u Jasenovcu nego i na mnogim drugim mjestima neposrednog terora. Žalovanje i komemoriranje samo su dio aktivnosti i programa koje smo obavezni promišljati i diskutirati u okviru obrazovnog sistema, ali i u okviru drugih društvenih sfera. Ipak, nismo daleko od društva koje iskazuje namjeru i motivaciju, da želi pokrenuti i moderirati te teške i neophodne procese. Upravo zato smo u dobroj vjeri odgovorili na poziv trojice predsjednika - Plenkovića, Jandrokovića i Milanovića - vidjevši u njemu važnu gestu.

No, politika sjećanja je više od geste. Ovih smo dana svjedoci novih skrnavljenja mjesta sjećanja iz Drugog svjetskog rata. I ne čudi nas to. Sve dok su počinitelji tih strašnih zločina nepoznati našem obrazovnom sistemu biće i ovovremenih nepoznatih počinitelja zločina, ne samo prema antifašističkim spomenicima i mjestima sjećanja, već i prema ideji o čovjeku i čovječnosti uopće. Povijest će uvijek služiti kao inspiracija zla i njegova obnavljanja, ukoliko ne zaustavimo njezinu reviziju i negaciju. To će se događati sve dok ne ukinemo podršku onima koji neskriveno umanjuju genocidni karakter NDH ili ga pak slave, sve dok ne omogućimo još veću podršku školama u obilascima Spomen-područja i dok Javna ustanova ne dobije mnogo veću društvenu i financijsku podršku za svoj rad – sve dotle će današnje i buduće generacije svoju inspiraciju i dalje tražiti u ustaškim znakovima i ustaškoj ideji o državnosti.

Što god da u konačnici bude stav naše države i društva, Srpsko narodno vijeće neće posustati na svome radu na drugačijoj kulturi sjećanja. Čak i kada nam se čini da ga nemamo, strpljenje je jedino što nam preostaje kakve god da su okolnosti u kojima tražimo nedvosmislenu, kontinuiranu institucionalnu i političku osudu NDH i distanciranje od njezina naslijeđa.

Boris Milošević,
predsjednik

Milorad Pupovac
predsjednik Savjeta

Zagreb, 21.4.2020.